

Seat No.	
-------------	--

M.Phil. / Ph.D. Entrance Examination, October - 2021**ARDHAMAGADHI
Research Methodology****Day and Date : Thursday, 28 - 10 - 2021****Total Marks : 100****Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon**

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
 - 2) Each question carries 2 marks.
 - 3) Answers should be marked in the given OMR answer sheet by darkening the appropriate option.
 - 4) Use black ball point pen only for marking the circle. Do not make any stray mark on the OMR Answer Sheet.
 - 5) Follow the instructions given on OMR Sheet.
 - 6) Rough work shall be done on the sheet provided at the end of question paper.
 - 7) Only non programmable calculators are allowed.

- 1) संशोधकाने करणे अपेक्षित नाही.
A) प्रत्यक्ष कार्यक्षेत्रात जाऊन तथ्य संकलन करणे B) संशोधन कार्यासाठी संगणकाचा वापर करणे
C) इतरांच्या संशोधनाचा सार स्वतः वापरणे D) संशोधनाचे सामान्यीकरण करणे
- 2) कोणतेही शास्त्र हे स्वरूपाचे असते.
A) सैद्धांतिक B) उपयुक्त
C) सैद्धांतिक व उपयुक्त D) यापैकी नाही
- 3) जेव्हा संशोधन क्षेत्रातील निवडक घटकांबाबत माहिती गोळा केली जाते त्याला म्हणतात.
A) निदर्शन अनुसंधान B) समग्र अनुसंधान
C) दैवप्रवण अनुसंधान D) लॉटरी अनुसंधान
- 4) ही संशोधनाची प्रथम पायरी होय.
A) वर्गीकरण B) पडताळणी
C) भविष्यकथन D) समस्या सुत्रण
- 5) मध्ये संशोधक आपला अभ्यास विषय ठरवतो.
A) उपकल्पना B) सामान्यीकरण
C) समस्या सुत्रण D) वर्गीकरण

- 6) हा संशोधनातील अंतिम टप्पा होय.
A) संशोधन अहवाल सादर करणे
B) सिद्धांत आराखडा ठरविणे
C) अभ्युपगम निश्चित करणे
D) संभाव्य निष्कर्षाचा पडताळा पाहणे
- 7) सामाजिक संशोधन हे असले पाहिजे.
A) समाजाभिमुख
B) व्यवहारोपयोगी
C) समस्या निराकरण करणारे
D) वरील सर्व
- 8) ज्ञानाचा व्यावहारिक उपयोग करण्यासाठी संशोधन केले जाते.
A) क्रियाभिमुख
B) शुद्ध
C) व्यावहारिक
D) समाजाभिमुख
- 9) क्रियाभिमुख संशोधन पद्धतीमध्ये वर भर असतो.
A) ज्ञानाचा व्यावहारिक उपयोग
B) सामाजिक समस्येचे निराकरण
C) समस्या निर्मितीस प्रतिबंध
D) पूर्वसिद्धांताची चिकित्सा
- 10) संशोधन करण्यापुर्वी संशोधनाचा उद्देश लक्षात घेऊन संशोधन प्रक्रिया निर्धारित करण्याला म्हणतात.
A) संशोधन आराखडा
B) संशोधन सर्व्हेक्षण
C) अभ्युपगम
D) भविष्य कथन
- 11) अध्ययनविषयाची निवड करण्याच्या पद्धतीचे विश्लेषण मध्ये असते.
A) संख्याशास्त्रीय आराखडा
B) कार्यान्वीकरण आराखडा
C) नमुना चाचणी आराखडा
D) निरीक्षण आराखडा
- 12) नुसार नमुन्यांचा आकार व तथ्याच्या विश्लेषणासंबंधी माहिती दिलेली असते.
A) संख्याशास्त्रीय आराखडा
B) कार्यान्वीकरण आराखडा
C) नमुना चाचणी आराखडा
D) निरीक्षण आराखडा
- 13) संशोधनामध्ये समस्या सोडविण्यासाठी उपाययोजना सुचविलेली असते.
A) वर्णनात्मक
B) निदानात्मक
C) अन्वेषणात्मक
D) प्रयोगात्मक
- 14) व्यावहारिक संशोधन आराखड्याचे घटक असतात.
A) चार
B) पाच
C) तीन
D) सहा

- 15) कोणत्याही संशोधनामध्ये असावी.
A) पुनरावृत्ती B) सामान्यीकरण
C) उपयोगीता D) वस्तुनिष्ठता
- 16) हे संशोधनाचे महत्वाचे तत्व आहे.
A) समस्यासुत्रण B) गृहीतकृत्य
C) संशोधन आराखडा D) अनुभव प्रामाण्यता
- 17) खाली दिलेल्या पर्यायापैकी विसंगत पर्याय निवडा.
A) पडताळणी B) प्रचिती
C) तपासणी D) मांडणी
- 18) हे संशोधनाचे उद्देश असू शकतात.
A) कामगार वर्गाच्या स्थितीचा अभ्यास B) वाढत्या गुन्हेगाराची कारणे शोधणे
C) जागतिकीकरणाचे दुष्परिणाम जाणून घेणे D) वरील सर्व
- 19) संशोधकाची तादाम्यवृत्ती म्हणजे होय.
A) एकनिष्ठता B) जागरूकता
C) संयम D) नीतीधैर्य
- 20) निदानात्मक संशोधन आराखडामध्ये प्राधान्य असते.
A) समस्यानिर्मितीची कारणे B) समस्येची सोडवणुक
C) समस्येचे वर्णन D) समस्येची सखोल माहिती
- 21) मर्यादित क्षेत्रासंबंधी सखोल अनुसंधान करताना चा उपयोग केला जातो.
A) निदर्शन अनुसंधान B) समग्र अनुसंधान
C) दैवप्रवण अनुसंधान D) लॉटरी अनुसंधान
- 22) अनुसंधान म्हणजेच होय.
A) कार्याभ्यास B) सर्वेक्षण
C) प्रयोग पद्धती D) व्यक्ती अध्ययन
- 23) प्रयोगात्मक संशोधन आराखड्यास असे म्हणतात.
A) निदानात्मक आराखडा B) वर्णनात्मक आराखडा
C) परिक्षणात्मक आराखडा D) अन्वेषणात्मक आराखडा

24) संशोधनाची ध्येये आणि उद्दिष्टे पुढीलपैकी कोणत्या ठिकाणी विशद केली जातात.

A) प्रस्तावना	B) परिशिष्ट
C) फलिते	D) चर्चा

25) उच्च शिक्षणातील पदवीसाठी सादर करतात.

A) प्रबंध	B) संशोधन अहवाल
C) संशोधन पत्रिका	D) गृहितकृत्य

26) प्रकृति: संस्कृतम् तत्र भवं प्राकृतमुच्यते।

वरील कथन या आचार्यांनी सांगितलेले आहे.

A) हेमचंद्र	B) लक्ष्मीधर
C) सिंहदेव	D) मार्कण्डेय

27) हा आश्रम नाही.

A) आचारांग	B) सूत्रकृतांग
C) स्थानांग	D) वसुदेवहिण्डी

28) ही आर्ष प्राकृत मानली जाते.

A) शौरसेनी	B) अर्धमागधी
C) महाराष्ट्री	D) पैशाची

29) अपभ्रंश मध्ये 'दर्शन' शब्द या रुपामध्ये बदल झालेला पहावयास मिळतो.

A) दंसणू	B) दंसणो
C) दसणा	D) वरीलपैकी काहीही नाही

30) यश्रुति ह्या प्राकृतची प्रमुख विशेषता आहे.

A) शौरसेनी	B) महाराष्ट्री
C) पैशाची	D) मागधी

- 31) आचारांग सुत्राची भाषा आहे.
A) शौरसेनी B) पैशाची
C) अपभ्रंश D) अर्धमागधी
- 32) अर्धमागधी आगमाची ग्रंथाची प्रथम वाचना येथे झाली.
A) मथुरा B) वल्लभी
C) वाराणशी D) पाटलीपुत्र
- 33) धवला या ग्रंथाची टीका आहे.
A) समयसार B) कषायपाहुड
C) षट्खंडागम D) महाबंध
- 34) हा शीलांकचा ग्रंथ आहे.
A) णाणपंचमकिहा B) धुर्ताख्यान
C) चउपन्नमहापुरिसचारिय D) सुपासनाहचरियं
- 35) राजशेखर ग्रंथाचा लेखक आहे.
A) रंभामंजरी B) कर्पूरमंजरी
C) शृंगारमंजरी D) अवतीसुंदरी
- 36) मृच्छकटिकाचा नायक आहे.
A) कृष्ण B) राम
C) दुष्यंत D) चारुदत्त
- 37) अशोकाच्या गिरनार शिलालेखांची लिपीचे नाव आहे.
A) ब्राम्ही B) खरोष्ठी
C) शारदा D) कुटिल

- 38) हा प्राकृत छंदाचा ग्रंथ आहे.
- A) गाहालक्षण B) पाडयलच्छिनाममाला
C) देशीनाममाला D) प्राकृतलक्षण
- 39) स्वरभक्तीचे उदाहरण नाही.
- A) गमण B) किलितं
C) सणेहो D) रयणं
- 40) केशी-गौतम हा ग्रंथातील एक अध्ययन आहे.
- A) आचारांग B) सन्मतितर्क प्रकरण
C) उत्तराध्ययन D) द्रव्यसंग्रह
- 41) प्रवचनसार च्या प्रथम अधिकाराचे हे नांव आहे.
- A) ज्ञेयाधिकार B) ज्ञानाधिकार
C) चरित्राधिकार D) मुलगुणाधिकार
- 42) मृच्छकटिकाचा अर्थ आहे.
- A) मातीची गाडी B) माझी गाडी
C) सोन्याची गाडी D) मृत्युची गाडी
- 43) चोराओ बीडई मध्ये रेखांकित पदामध्ये हे कारक आहे.
- A) संप्रदान B) कर्म
C) करण D) अपादन
- 44) जीवमर्जीव दत्वं जिणवरवसहेण जेण णिहिट्टुं हा गाथांश या ग्रंथामध्ये आहे.
- A) उत्तराध्ययसूत्र B) द्रव्यसंग्रह
C) प्रवचन सार D) आचारांग

45) इमं सरभक्ति उदाहरण नात्ये।

हे स्वरभक्ति चे उदाहरण नाही.

A) गमणं

B) किलितं

C) सणेहो

D) रयणं

46) खण्डगिरि-उदयगिरि शिलालेखाचे दुसरे नांव आहे.

A) सांची शिलालेख

B) हाथीगुंफ शिलालेख

C) एलोरा शिलालेख

D) अजन्ता शिलालेख

47) गिरनार शिलालेखाची लिपी आहे.

A) कन्नड

B) शारदा

C) खरोष्ठी

D) ब्राम्ही

48) प्राकृतपेंगल चा प्रमुख विषय आहे.

A) छन्द

B) व्याकरण

C) कोश

D) अलंकार

49) यामध्ये तत्पुरुष समास आहे.

A) रायपुरिसो

B) पीयांवरो

C) सयंवरो

D) माया-पियरो

50) पाच आत्यिकाय हे आहेत.

A) जीव, अजीव, आस्त्रव, संवर, निर्जरा

B) जीव, पुदगल, धर्म, अधर्म, काल

C) जीव, पुदगल, धर्म, अधर्म, आकाश

D) जीव, अजीव, पुण्य, पाप, मोक्ष

रफ कार्य